

[Finansministeren.]

om en engangsoperation, men om et årligt tilbagevendende led i den finansielle planlægning, og det er min overbevisning, at de enkelte styrelser vil kunne få stor nytte af 3 års budgetterne, som giver bedre grundlag for udarbejdelsen af de årlige finanslove og mulighed for at disponere mere hensigtsmæssigt.

Behovet for flerårige statsfinansielle oversigter er klart nok:

For det første har statsfinanserne en stadig voksende betydning i den samlede danske økonomi.

For det andet indtager finanspolitikken en mere og mere dominerende plads i den økonomiske politik, efterhånden som en række andre økonomisk-politiske virkemidler er trængt i baggrunden. Jeg tænker hermed på de forskellige direkte indgreb over for udenrigshandel, anlægs- og byggevirkksomhed, produktion og omsætning, som var vigtige bestanddele i den økonomiske politik i det første tiår efter krigen, men som derefter gradvis er afviklet.

For det tredje — og det er jo ikke mindst her, tampen brænder — har de fleste finansielle dispositioner, der træffes i folketinget, konsekvenser for mere end et enkelt finansår. Meget ofte er det sådan, at beslutninger, der træffes af folketinget, først fuldt ud slår igennem på statens udgiftsbudgetter 2, 3 eller flere år senere. Lad mig som et par eksempler herpå nævne de sociale reformlove om fuld folkepension og invalidepension og love vedrørende igangsættelse af store bygge- og anlægsarbejder. Så længe man ikke har et samlet billede af, hvorledes statens udgifter vil udvikle sig nogle år frem, er det ikke muligt at vurdere de finansielle konsekvenser af sådanne nye love eller enkeltbevillinger.

De budgetoverslag, der nu forelægges i en række summariske tabeloversigter, vedrører alene statens udgifter.

Regeringen har fundet det mest hensigtsmæssigt at udarbejde denne 3 års oversigt under forudsætning af uændret lovgivning og i øvrigt under fastholdelse af de nu eksisterende retningslinjer og forpligtelser for de enkelte statsinstitutioner. Der er i overensstemmelse hermed set bort fra en række ønsker om udvidelser, standardforbedringer o. lign., som var indeholdt i

det materiale, de enkelte ministerier har udarbejdet, og der er ikke, således som tilfældet er ved finanslovforslaget, afsat særlige reserver til tillægsbevillinger.

De foreliggende overslag er således udtryk for, hvad man kan kalde et minimumsbudget, omfattende de udgifter, som regeringen anser for uomgængeligt nødvendige, og som derfor under alle omstændigheder må dækkes, medens der som hovedregel ikke er medtaget de forslag, som endnu ikke er vedtaget, eller som regeringen har under forberedelse, og som der senere må tages stilling til bl. a. ud fra finansielle synspunkter.

Det er min opfattelse, at opstillingen af et sådant minimumsbudget vil give folketinget det bedst mulige grundlag for fremover at tage stilling til nye statsopgaver eller udvidelse af allerede bestående.

Overslagene er for alle årene udarbejdet på basis af de i april kvartal 1965 gældende priser og lønninger, der også er basis for den gældende finanslov. De forskydninger, som tallene viser fra år til år, skulle således alene afspejle de reelle forskydninger, altså ændringer i aktivitetsniveau på de forskellige områder.

Såfremt vi går ud fra den forudsætning, at den samlede produktion forøges med 4 pct. årlig svarende til en produktivitetsstigning på ca. 3½ pct. — og mere kan vi vel næppe nå — må vi også regne med, at der i det mindste vil ske en tilsvarende stigning i pengeindtægterne i erhvervene. Lønninger til de offentligt ansatte samt de sociale pensioner m. v. må da også forventes øget tilsvarende, hvilket medfører en udgiftsstigning på godt 2 pct. om året på hele summen af statsudgifter. Der skal således til den udgiftsstigning, de foreliggende overslag viser, føjes et tillæg på godt 2 pct. for at få det minimum for statens udgifter, der må regnes med i de kommende 3 år uden vedtagelse af nye love eller gennemførelse af andre udvidelser, der medfører øgede udgifter.

Jeg skal imidlertid foreløbig holde mig til de reelle bevægelser, som overslagene er udtryk for. Det er vel ikke mindst en klarlægning af disse forskydninger, folketinget har ønsket at få.

Selv om man således ser væk fra alle pris- og lønstigninger, når man til, at der vil ske